

СЕРІЯ ЕКОНОМІЧНА

НАУКОВИЙ ВІСНИК НАЦІОНАЛЬНОГО ЛІСОТЕХНІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ УКРАЇНИ : серія економічна. – Львів : РВВ НЛТУ України. – 2016. – Вип. 26.6. – 332 с.

Збірник публікує науково-технічні праці співробітників вищих навчальних закладів України, науковців з-за кордону, присвячених різним аспектам освітянських проблем та наукових досліджень, передового досвіду і впровадження у виробництво здобутих результатів.

Призначений для наукових працівників, аспірантів, інженерів галузі, викладачів вищих навчальних закладів освіти, коледжів і технікумів, студентів старших курсів.

Рекомендовано до друку вченою радою НЛТУ України (протокол №5 від 30.09.2016 р.). У збірнику розглядаються проблеми економіки природокористування, екології та довкілля, продуктивних сил, планування і управління промислового виробництва, питань макроекономічного та регіонального рівнів, інформаційних технологій та моделювання.

Науково-редакційна рада

Голова ради: Ю.Ю. Туниця, *д.е.н., проф., академік НАН України*
Заступник голови: Ю.І. Грицюк, *д.т.н., проф.*
Відповідальний секретар: Г.Г. Гриник, *д.с.-г.н., проф.*

Склад науково-технічної ради: Р.Т. Гут, *д.б.н., проф.*; В.К. Зайка, *д.б.н., проф.*; Г.Т. Криницький, *д.б.н., проф.*; В.І. Парпан, *д.б.н., проф.*; С.М. Стойко, *д.б.н., проф.*; П.Р. Третяк, *д.б.н., проф.*; М.М. Гузь, *д.с.-г.н., проф.*; Ю.М. Дебринюк, *д.с.-г.н., проф.*; І.Ф. Калущий, *д.с.-г.н., проф.*; Л.І. Копій, *д.с.-г.н., проф.*; В.П. Кучерявий, *д.с.-г.н., проф.*; В.П. Рябчук, *д.с.-г.н., проф.*; А.М. Дейнека, *д.е.н., проф.*; Б.В. Кульчицький, *д.е.н., проф.*; І.М. Снякевич, *д.е.н., проф.*; Ю.І. Стадницький, *д.е.н., проф.*; Т.Ю. Туниця, *д.е.н., проф.*; Г.С. Шевченко, *д.е.н., проф.*; М.Г. Адамовський, *к.т.н., проф.*; В.М. Голубець, *д.т.н., проф.*; Н.І. Библюк, *д.т.н., проф.*; П.В. Білей, *д.т.н., проф.*; О.А. Кійко, *д.т.н., проф.*; В.М. Максимів, *д.т.н., проф.*; Я.І. Соколовський, *д.т.н., проф.*; Станіслав Баран, *д.г.аб., проф.* (Польща); Анжей Возняк, *д.г.аб., проф.* (Польща); Лідія Суковата, *д.г.аб., проф.* (Польща)

Редакційна колегія

Головний редактор: Т.Ю. Туниця, *д.е.н., професор*
Заступник головного редактора: І.П. Соловій, *д.е.н., професор.*

Склад редакційної колегії: А.М. Дейнека, *д.е.н., проф.*; Б.В. Кульчицький, *д.е.н., проф.*; Я.В. Кульчицький, *д.е.н., проф.*; І.М. Снякевич, *д.е.н., проф.*; Ю.І. Стадницький, *д.е.н., проф.*; Ю.Ю. Туниця, *д.е.н., проф., академік НАН України*; Г.С. Шевченко, *д.е.н., проф.*

Відповідальний за випуск: В.С. Гураков
Літературний редактор: А.Ф. Павлишин
Англomовний редактор: Т.П. Дяк
Технічний редактор: А.Т. Калинюк
Коректори: О.П. Лаврова

Адреса редакцій: 79057, м. Львів-57, вул. Ген. Чупринки, 103, НЛТУ України
 Тел.: (032) 240-23-50; E-mail: nauk.visnyk@gmail.com; <http://nv.nltu.edu.ua/>

ISBN 5-7763-2435-1

© НЛТУ України, 2016

ЗМІСТ

1. ЕКОЛОГІЧНА ЕКОНОМІКА І СТАЛІЙ РОЗВИТОК

Я.В. Кульчицький, Б.В. Кульчицький, М.В. Малиновська, Н.В. Джигора ІНСТИТУЦІЙНІ ЗАСАДИ ТРАКТУВАННЯ ЕКОНОМІЧНИХ СИСТЕМ В УМОВАХ ПОСИЛЕННЯ ЇХ ЕКОЛОГІЗАЦІЇ ТА ГЛОБАЛІЗАЦІЇ	7
І.А. Дубовіч ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ТА ПРАКТИЧНІ ЗАСАДИ ТРАНСКОРДОННОЇ ЕКОЛОГІЗАЦІЇ ЕКОНОМІКИ В ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНОМУ ПРОЦЕСІ УКРАЇНИ	13
В.О. Мандрик, У.П. Новак ЕКОЛОГІЧНИЙ ПОДАТОК В УКРАЇНІ: ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД, СУЧАСНІ РЕАЛІЇ, НАПРЯМИ УДОСКОНАЛЕННЯ	20
В.І. Михайловський ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ АСПЕКТИ УПРАВЛІННЯ СТАЛИМ ЕКОНОМІЧНИМ РОЗВИТКОМ ПІДПРИЄМСТВ В УМОВАХ ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНОЇ НЕСТАБІЛЬНОСТІ	26
О.М. Коморна ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ ПІДХОДИ ДО ОЦІНЮВАННЯ ЕКОСИСТЕМНИХ ПОСЛУГ У ЛІСОВОМУ ГОСПОДАРСТВІ	32
Н.Я. Наливайко ЕКОНОМІЧНІ АСПЕКТИ ЕКОЛОГІЗАЦІЇ ДІЯЛЬНОСТІ ДЕРЕВООБРОБНИХ ПІДПРИЄМСТВ ІЗ ЗАСТОСУВАННЯМ ЛІЗИНГУ	39
А.Я. Табачук РОЛЬ ДЕРЖАВИ У СУЧАСНИХ ЕКОНОМІЧНИХ СИСТЕМАХ В УМОВАХ ЇХ ЕКОЛОГІЗАЦІЇ ТА ГЛОБАЛІЗАЦІЇ	45
2. ПРОДУКТИВНІ СИЛИ	
М.О. Кужелев, І.П. Головенко КОНЦЕПТУАЛЬНІ ЗАСАДИ РОЗВИТКУ ГРОШОВОЇ СИСТЕМИ В СУЧАСНІЙ ЕКОНОМІЦІ	50
Г.А. Лех, Л.В. Рібун ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ВІТЧИЗНЯНОГО РИНКУ ПРАЦІ	55
Б.І. Пишк ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ФІНАНСОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УКРАЇНІ	61
Н.І. Власюк ОЦІНЮВАННЯ ФІСКАЛЬНОЇ ЕФЕКТИВНОСТІ МІСЦЕВОГО ОПОДАТКУВАННЯ	68

Ф.А. Важинський	
ПРІОРИТЕТИ РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМНИЦЬКОГО ПОТЕНЦІАЛУ СІЛЬСЬКИХ ТЕРИТОРІЙ.....	73
Ю.В. Пинда	
ТЕОРЕТИЧНІ ПІДСТАВИ ГАЛУЗЕВИХ ДЕТЕРМІНАНТ СТРУКТУРИ НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ.....	79
К.О. Дорошкевич, М.М. Вороновська, І.З. Салата, Т.О. Маслак	
ОСОБЛИВОСТІ БАЛЬНО-ФАКТОРНОГО МЕТОДУ ОЦІНЮВАННЯ ПОСАД ПРАЦІВНИКІВ ПІДПРИЄМСТВ.....	89
М.Б. Заблоцький	
РЕГУЛЮВАННЯ НОРМИ ВІДСОТКА НА ГРОШІ І НОРМИ ТА МАСИ ПРИБУТКУ: ТЕОРЕТИЧНІ І ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ ВЗАЄМОЗВ'ЯЗКУ	96
О.Ю. Ємельянов, А.Л. Висоцький, Т.О. Петрушка	
ДІАГНОСТУВАННЯ ДОСТАТНОСТІ ОБСЯГІВ ЗБУТОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПРОМИСЛОВИХ ПІДПРИЄМСТВ.....	102
Г.О. Комарницька, О.М. Мельник	
ВПЛИВ ФОРМУВАННЯ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД ЯК ЧИННИК РОЗВИТКУ БІЗНЕС-СЕРЕДОВИЩА.....	108
Я.Р. Мелех	
ОБЛІК І АНАЛІЗ ВИТРАТ НА УТРИМАННЯ ГРАВЦІВ У ПРОФЕСІЙНИХ ФУТБОЛЬНИХ КЛУБАХ	120
Р.Р. Рісна, І.Є. Бараняк	
СОЦІАЛЬНО-ДЕМОГРАФІЧНИЙ ПРОФІЛЬ ЛЬВІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ У ФОКУСІ ТРУДОРЕЕМІГРАЦІЙНИХ ПЕРСПЕКТИВ.....	126
А.Р. Стояновський, З.С. Тимняк	
ДЕРЖАВНА ПІДТРИМКА РОЗВИТКУ ІННОВАЦІЙНОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ В УКРАЇНІ	131
С.В. Черкасова	
УДОСКОНАЛЕННЯ МОДЕЛІ РОЗВИТКУ НЕБАНКІВСЬКОГО ІНСТИТУЦІЙНОГО ІНВЕСТУВАННЯ В УКРАЇНІ.....	137
О.В. Литвин	
КОНЦЕПТУАЛЬНІ ЗАСАДИ ОРГАНІЗАЦІЙНО-ЕКОНОМІЧНОГО МЕХАНІЗМУ ЕФЕКТИВНОЇ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ ДЕРЖАВИ	142
<hr/> 3. ЕКОНОМІКА ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ <hr/>	
І.С. Смага	
МЕТОДИЧНІ АСПЕКТИ ВИЗНАЧЕННЯ ДИФЕРЕНЦІАЛЬНОГО РЕНТНОГО ДОХОДУ НА ОРНИХ ЗЕМЛЯХ.....	152
Г.В. Нашкерська	
ДОСТОВІРНІСТЬ ОЦІНЮВАННЯ ОБ'ЄКТІВ ФІНАНСОВОГО ОБЛІКУ	157
І.Р. Оленич, А.М. Шульський	
ЗМІНИ НАЯВНОСТІ ОСНОВНИХ ВИДІВ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ТВАРИН ЗА ПЕРІОД ПРОВЕДЕННЯ АГРАРНИХ РЕФОРМ.....	162

Р.М. Курильців	
РОЗВИТОК СИСТЕМИ ЗЕМЕЛЬНОГО АДМІНІСТРУВАННЯ ЯК ОСНОВИ ЕФЕКТИВНОГО УПРАВЛІННЯ ЗЕМЛЕКОРИСТУВАННЯМ.....	168
К.Ф. Телюк, М.С. Гнатишин, Н.В. Гринчук	
РОЗВИТОК ТУРИСТИЧНОЇ ГАЛУЗІ ЛЬВІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ ЯК СКЛАДОВОЇ ЧАСТИНИ ТУРИСТИЧНОЇ СФЕРИ УКРАЇНИ.....	175
О.М. Кушнірчук-Ставнича	
ІНВЕСТИЦІЙНИЙ ШЛЯХ РОЗВИТКУ ТУРИЗМУ У КАРПАТСЬКОМУ РЕГІОНІ...	184
<hr/> 4. ЕКОНОМІЧНІ ПРОБЛЕМИ МАКРОЕКОНОМІЧНОГО ТА РЕГІОНАЛЬНОГО РІВНІВ <hr/>	
В.І. Кім, О.І. Скаско	
РЕФОРМУВАННЯ СИСТЕМИ ОПОДАТКУВАННЯ В УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНОГО ВИБОРУ УКРАЇНИ.....	191
П.П. Гаверилко	
СТРАТЕГІЧНІ ПРІОРИТЕТИ ВІДНОВЛЕННЯ ТА РОЗВИТКУ ТРУДОВОГО ПОТЕНЦІАЛУ СІЛЬСЬКИХ ТЕРИТОРІЙ	201
Т.І. Городиський, С.О. Михаць	
АНАЛІЗ ПЕРЕВАГ ТА ПЕРЕДУМОВ СТВОРЕННЯ КЛАСТЕРА В РЕГІОНІ.....	206
А.В. Колодійчук	
ТУРИСТИЧНЕ ПІДПРИЄМНИЦТВО В АГРАРНІЙ СФЕРІ ЯК ПЕРСПЕКТИВНИЙ НАПРЯМОК ДИВЕРСИФІКАЦІЇ СІЛЬСЬКОЇ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ.....	212
В.А. Чемерис, К.К. Куцаб-Бонк	
ІНСТИТУЦІЙНА ІНФРАСТРУКТУРА В СИСТЕМІ ЧИННИКІВ ТРАНСКОРДОННОЇ КОНВЕРГЕНЦІЇ РЕГІОНІВ: ПРОСТОРОВИЙ І СЕКТОРАЛЬНИЙ АСПЕКТИ	218
І.Р. Чуй, О.В. Мицак	
МЕТОДИЧНІ ПІДХОДИ ДО ОЦІНЮВАННЯ БОРГОВОЇ БЕЗПЕКИ ДЕРЖАВИ	225
Н.Б. Думич	
ДЕРЖАВНА ПОЛІТИКА РЕГУЛЮВАННЯ ІНФЛЯЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ У ТРАНСФОРМАЦІЙНИХ ЕКОНОМІКАХ (НА ПРИКЛАДІ ПОЛЬЩІ).....	232
О.О. Жихарцева	
ФІНАНСОВО-ПРОМИСЛОВІ ГРУПИ: ПОНЯТТЯ, СТРУКТУРА ТА ТИПИ.....	235
Р.Р. Коцовська	
ОЦІНЮВАННЯ БАНКАМИ УКРАЇНИ КРЕДИТНОГО РИЗИКУ В СУЧАСНИХ ЕКОНОМІЧНИХ УМОВАХ.....	242
З.Я. Макогін, Р.Я. Андрусейко	
ОСОБЛИВОСТІ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОЇ ТА ІНВЕСТИЦІЙНОЇ СПІВПРАЦІ УКРАЇНИ ТА НІМЕЧЧИНИ.....	249
Ю.Б. Миронов, І.І. Свидрук	
ТУРИЗМ ЯК ЧИННИК ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ КРАЇНИ.....	255

М.І. Миронова	
ОЦІНЮВАННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ФУНКЦІОНУВАННЯ ВИРОБНИЧИХ СИСТЕМ У НАЦІОНАЛЬНІЙ ЕКОНОМІЦІ.....	262
Н.І. Полинюк	
ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД МІЖБЮДЖЕТНИХ ВІДНОСИН ТА МОЖЛИВІСТЬ ЙОГО ВИКОРИСТАННЯ В УКРАЇНІ.....	269
С.Д. Щеглюк, О.Г. Коломісць	
ОСОБЛИВОСТІ ТА ІНСТИТУЦІЙНІ ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМНИЦТВА РЕГІОНУ	275
Д.В. Грищук, Т.Г. Васильців	
ОРГАНІЗАЦІЙНО-ЕКОНОМІЧНІ МЕХАНІЗМИ ВПРОВАДЖЕННЯ ПРОЦЕСНО-ОРІЄНТОВАНОЇ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ НА ПІДПРИЄМСТВАХ РОЗДРІБНОЇ ТОРГІВЛІ	281
М.П. Матвеева	
ШЛЯХИ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ВИРОБНИКІВ ПРОДУКЦІЇ ПТАХІВНИЦТВА	287

5. ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ ТА МОДЕЛЮВАННЯ В ЕКОНОМІЦІ

В.І. Яцук, Р.І. Підстригач	
АНАЛІЗ МОДЕЛЕЙ І МЕТОДІВ РЕАЛІЗАЦІЇ ІНВЕСТИЦІЙ ПІДПРИЄМСТВА... 293	
В.Г. Васильців	
СЕКТОР ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ТА ЙОГО МІСЦЕ І РОЛЬ У СИСТЕМІ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ДЕРЖАВИ	300
К.Ш. Краснояружська	
КАТЕГОРІАЛЬНИЙ АПАРАТ ЛОГІСТИКИ: СУТНІСТЬ ТА ЗМІСТ	307
Б.Ю. Кишакевич, І.В. Климкович	
ЗАСТОСУВАННЯ ТЕОРІЇ КАТАСТРОФ ДЛЯ МОДЕЛЮВАННЯ ФІНАНСОВОЇ СТІЙКОСТІ БАНКІВСЬКОЇ СИСТЕМИ.....	312

6. ОСВІТЯНСЬКІ ПРОБЛЕМИ ВИЩОЇ ШКОЛИ

А.М. Алілуйко, С.М. Миколук	
АНАЛІЗ ЧИННИКІВ ВПЛИВУ НА ФОРМИ ВЛАШТУВАННЯ СІРІТ У ТЕРНОПІЛЬСЬКОМУ РЕГІОНІ.....	319
Л.Я. Побережна	
ВИКЛАДАННЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ СТУДЕНТАМ-ФАРМАЦЕВТАМ ЯК СКЛАДОВА ЧАСТИНА УСПІШНОЇ КОМЕРЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ АПТЕЧНИХ МЕРЕЖ	325

ДО ВІДОМА АВТОРІВ СТАТЕЙ..... 331

I. ЕКОЛОГІЧНА ЕКОНОМІКА І СТАЛИЙ РОЗВИТОК

УДК 330.342:303.725.2

ІНСТИТУЦІЙНІ ЗАСАДИ ТРАКТУВАННЯ ЕКОНОМІЧНИХ СИСТЕМ В УМОВАХ ПОСИЛЕННЯ ЇХ ЕКОЛОГІЗАЦІЇ ТА ГЛОБАЛІЗАЦІЇ

Я.В. Кульчицький¹, Б.В. Кульчицький², М.В. Маліновська³, Н.В. Джигора⁴

Проаналізовано основні теоретико-методологічні підходи вітчизняних та зарубіжних учених до трактування економічних систем в умовах посилення їх екологізації та глобалізації з позицій інституціоналізму. Автори цієї наукової розвідки намагаються з'ясувати, які витоки і причини зумовили еволюцію підходів до розуміння змісту економічних систем та на які саме інституційні засади спираються дослідники у своїх висновках. Критично оцінюючи погляди вітчизняних та зарубіжних учених, обґрунтовано власний концептуальний підхід до трактування економічних систем в умовах їх екологізації, глобалізації та становлення інформаційного суспільства.

Ключові слова: сучасні економічні системи, методологія, інституційний підхід, екологізація, глобалізація, інформаційне суспільство, суспільство знань, постіндустріальна парадигма.

Вступ. Обґрунтування інституційних засад трактування і порівняльного аналізу сучасних економічних систем в умовах посилення їх екологізації, глобалізації та становлення інформаційного суспільства передбачає вивчення існуючих як у зарубіжній, так і українській економічній науці підходів до розуміння закономірностей їх еволюції, з'ясування структурних елементів та перспектив розвитку. При цьому теорія порівняльних економічних систем має справу з надзвичайно динамічним та мінливим об'єктом дослідження, оскільки невпинний розвиток людської діяльності та її модифікація, інтелектуалізація на порозі ХХІ ст. призвели до стрімких економічних та інших змін і, відповідно, породжують нині співіснування різних типів економічних систем, які усі без винятку перебувають у стані постійної трансформації. Така палітра існуючих навіть в умовах тієї самої епохи економічних систем об'єктивно спричинила появу значної кількості відмінних між собою теоретико-методологічних підходів до трактування змісту економічної системи як категорії сучасної політичної економії [2-4].

Мета роботи – спроба об'єктивно висвітлити погляди українських та зарубіжних учених до тлумачення змісту економічних систем в умовах посилення їх екологізації та глобалізації з позицій інституційної теорії, яку вважаємо визначальною і сьогодні для розуміння цивілізаційних соціально-економічних змін та сучасного парадигмального дискурсу. Відповідно на такій теоретико-методологічній основі зробимо спробу обґрунтувати власний концептуальний підхід

¹ проф. Я.В. Кульчицький, д-р екон. наук – НЛТУ України, м. Львів;

² проф. Б.В. Кульчицький, д-р екон. наук – Львівський НУ ім. Івана Франка;

³ асист. М.В. Маліновська – НЛТУ України, м. Львів;

⁴ здобувач Н.В. Джигора – Львівський НУ ім. Івана Франка